

چگونه می توان معنویت ماه رمضان را ذخیره کرد

یک استاد پردیس قم دانشگاه تهران با بیان اینکه ماه رمضان سفره ای است که باز شده است و کسانی که بیشترین استفاده را از آن می برند برنده هستند گفت: طوری نیست که همه به یکسان از آن استفاده کنند.

یک استاد پردیس قم دانشگاه تهران با بیان اینکه ماه رمضان سفره ای است که باز شده است و کسانی که بیشترین استفاده را از آن می برند برنده هستند گفت: طوری نیست که همه به یکسان از آن استفاده کنند. همچنین باید ذخیره سازی برای ماه های بعد هم بکنیم. یعنی برای ماه های بعد هم از آن کمک بگیریم.

حجت الاسلام والمسلمین دکتر رضا برنجکار، استاد پردیس قم دانشگاه تهران در گفتگو با خبرنگار مهر در مورد اینکه نقش ماه رمضان در تغییر سبک زندگی یعنی حرکت به سوی سبک زندگی اسلامی چیست؟ گفت: ماه رمضان ویژگی خاصی دارد که بعضی از اموری که مستحبی است تقویت می شوند و مردم معمولاً بیشتر به آن عمل می کنند و عمل به برخی از واجبات هم به جهت اینکه اسلام بر آنها تأکید دارد آمارشان بالا می رود و بیشتر مورد توجه مردم قرار می گیرند.

وی افزود: غیر از اینکه روزه یکی از واجبات الهی است؛ در کنار آن عموماً گناهای مثل غیبت کردن و دروغ گفتن و... کمتر می شود و مستحباتی مثل تلاوت قرآن و نماز اول وقت خواندن و اخلاق و ارتباطات مثبت بین مردم در ماه رمضان داشتن بیشتر رعایت می شود. به دلیل اینکه انسان در حال روزه و عبادت است و شخصی که در حال عبادت خداست به طور طبیعی به عبادت های دیگر هم بیشتر توجه می کند تا شخصی که در حالت عادی است. یک نوع سبک زندگی اسلامی در یک زمان و مکان مشخص روی می دهد.

این محقق و استاد دانشگاه در ادامه سخنانش اظهار داشت: به صورت جزئی و عینی احکام اسلامی مثل عمل به واجبات و ترک محرّمات، عمل به مستحبات بیشتر رعایت می شود چیزهایی که سبک زندگی اسلامی را شکل می دهند. اگر احکام روزه را رعایت کنیم یک نوع سبک زندگی اسلامی ایجاد می شود تا کسی که به یک دستورات دیگر حالا دارای دین یا مکتبی دیگر گرفته شده باشد یا خودش جعل کرده باشد. هر کسی بر اساس یک اصول و ضوابطی، عمل خودش را تنظیم می کند. این اصول و ضوابطی که در اسلام بیان شده که آن را به عنوان شریعت و احکام در نظر می گیریم. وقتی این احکام بیشتر مورد توجه قرار گرفت سبک زندگی اسلامی قویتر می شود و بیشتر مورد نظر قرار می گیرد.

برنجکار تأکید کرد: سبک زندگی ما نه صد درصد اسلامی است و نه صد درصد غربی است چیزی میان ایندوست. مخلوطی از اسلام و هم سبک زندگی غربی است. ولی در ماه رمضان وقتی فرد در حال عبادت خاصی بسر می برد مورد عنایت بیشتر خدا قرار می گیرد و این مسئله خود باعث می شود که انسان به کمال روحی برسد و سعی کند احکام و دستورات و اموری که سبک زندگی اسلامی را تشکیل می دهد بیشتر رعایت کند. ایمان و حالت روحی انسان و آن حالت معنوی وی تأثیر زیادی در رفتار و کردار انسان دارند. یعنی کسی که این حالت عرفانی و معنوی را پیدا کرد بیشتر به احکام اسلامی عمل می کند در نتیجه زندگی اش بیشتر به سبک زندگی دینی و اسلامی نزدیک می شود.

این استاد دانشگاه تهران تصریح کرد: بنابراین طبیعی است وقتی در این ماه معنویت و لطف خدا بر انسان بیشتر می شود احکام الهی حالا چه فردی و چه اجتماعی بیشتر رعایت می شود. آمارها هم نشان می دهد که جرم و جنایت در این ماه کمتر می شود.

وی در مورد اینکه چگونه می توان این تغییرات مثبت را بعد از ماه رمضان هم در طول سال حفظ کرد و از دست نداد هم افزود: با اراده و تمرین می توانیم این حالت معنوی و الهی که در ما به وجود آمده را حفظ کنیم. باید گفت فرمولی برای استمرار بخشی به حالت معنوی ماه رمضان نداریم، اینکه این را بگو دیگر می توانی ادامه دهی؛ حج و زیارت اماکن مقدس هم همینطور است یعنی انسان در زمان مثل ماه رمضان و مکان خاصی مثل زیارت عتبات عالیات یک حالت معنوی خاصی پیدا می کند که باعث می شود انسان احکام الهی را بیشتر رعایت کند. خلاصه نکه داشتن این حالت مثل فراگیری زبان است اینکه در سطحی زبان را یاد گرفته ایم، اما با تمرین نکردن و استفاده نکردن از آن روز به روز و کم کم از یادمان می رود نه اینکه یک شبه فراموش کنیم اما به مرور در ما ضعیف می شود و از بین می رود.

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران در ادامه سخنانش با بیان اینکه به تدریج حالت معنویای که در ماه رمضان کسب کرده ایم بعد از اتمام این ماه در ما از بین می رود. ولی با اراده کردن و تمرین در ماه های دیگر می توانیم این حالت معنوی را در خود حفظ کنیم. باید این حالت را در طی یک ماه رمضان ملکه ذهن و تبدیل به عادت کنیم. یعنی اگر نماز صبح اول وقت می خواندیم باید سعی کنیم بعد از ماه رمضان هم نماز صبح اول وقت بخوانیم یا در مورد احکام دیگر هم همینطور. این آمادگی را باید در خود حفظ کنیم. به خود تلقین کنیم که عباداتمان را همیشه انجام دهیم. نه اینکه بعد از ماه رمضان باز همان آش و همان کاسه شود.

استاد دانشگاه تهران در مورد اینکه نقش روزه داری و سایر اعمال ماه رمضان در تهذیب نفس و خویشتن داری چیست، چگونه می توان از این فرصت برای خویشتن داری و بالا بردن تقوای الهی استفاده کرد هم یادآور شد: وقتی انسان عبادت خدا را می کند یک مقداری این تهذیب نفس و خویشتن داری حاصل می شود اما ما نباید به این مقدار اکتفا کنیم. فرصت را باید غنیمت بشماریم و نگوییم که خوابیدن روزه دار هم عبادت است و حالا بگیریم بخواییم. باید در کنار روزه، قرآن بخوانیم، نمازهای قضا و

نافله بخوانیم، رفتارمان با رفتار قبل از این ماه تغییر محسوسی داشته باشد. اگر عصبانی می شدیم دیگر عصبانی نشویم، اخلاقمان بهتر شود و خوش برخوردتر شویم. ماه رمضان سفره ای است که باز شده است و کسانی که بیشترین استفاده را از آن می برند برنده هستند. طوری نیست که همه به یکسان از آن استفاده کنند. همچنین باید ذخیره سازی برای ماه های بعد هم بکنیم. یعنی برای ماه های بعد هم از آن کمک بگیریم.